

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY STAVEBNO – MONTÁŽNEHO POISTENIA VPPSM/0309

platné od 01.04.2009

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Pre zmluvné stavebno-montážne poistenie, ktoré uzaviera Union poisťovňa, a.s., Karadžičova 10, 813 60 Bratislava, SR (ďalej len „Union“), platia tieto Všeobecné poistné podmienky poistenia stavebno-montážneho poistenia VPPSM/0309 (ďalej len „VPPSM“) a poistná zmluva.

Článok 2

Výklad pojmov

Pre účely poistenia podľa týchto VPPSM platí ďalej uvedený výklad pojmov:

Poistený – právnická alebo fyzická osoba, ktorej majetok alebo ktorej zodpovednosť za škodu sa poisťuje, alebo ktorá má poistenú cudziu vec.

Poistník – právnická alebo fyzická osoba, ktorá uzavrela s Unionom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné. Poistený a poistník môžu byť totožnou osobou.

Poistený majetok – hnutelný a nehnuteľný majetok uvedený v poistnej zmluve ako „predmet poistenia“.

Cudzia vec – majetok v úschove alebo v držbe poisteného, na ktorý sa vzťahuje poistenie.

Poistné obdobie – časové obdobie dohodnuté v poistnej zmluve, za ktoré sa platí poistné.

Škoda (pre časť I.) – poškodenie, zničenie alebo strata poisteného majetku.

Škoda (pre časť II.) – poškodenie, zničenie alebo strata veci tretej osoby alebo poškodenie telesnej integrity tretích osôb, vrátane choroby alebo invalidity vyplývajúcej z tohto poškodenia.

Poškodenie vecí – zmena stavu vecí, ktorú objektívne je možné odstrániť opravou alebo rekonštrukciou, alebo taká zmena stavu vecí, ktorú objektívne opravou alebo rekonštrukciou nie je možné odstrániť, avšak vec je možné ďalej používať na pôvodný účel.

Zničenie vecí – zmena stavu vecí, kedy vec nie je možné ďalej používať na pôvodný účel a pôvodný účel veci nie je možné prinavrátiť. Za zničenie sa považuje aj vec, u ktorej by náklady na opravu alebo rekonštrukciu presiahli technickú hodnotu veci v čase bezprostredne pred vznikom škody.

Strata vecí – stav, keď poškodený nezávisle od svojej vôle stratil možnosť vecou hmotne disponovať.

Náhodná udalosť – udalosť, o ktorej sa dá predpokladať, že v priebehu doby poistenia môže

nasťať, nevie sa však kedy nastane alebo či vôbec nastane. Za náhodnú udalosť sa nepovažujú udalosti, ktoré nastanú opakovane a z rovnakej príčiny.

Terorizmus – použitie sily, násillia alebo hrozby osobou alebo skupinou osôb, konajúcou samostatne alebo v záujme alebo v spolupráci s organizáciou, vládou alebo z politických, náboženských, ideologických alebo etnických cieľov a dôvodov so zámerom ovplyvniť týmto činom určitú vládu a/alebo vystaviť verejnosť alebo ktorúkoľvek časť obyvateľstva strachu.

Stavenisko – priestor, ktorý je počas realizácie budovaného diela určený v stavebnom povolení na vykonávanie stavebných a/alebo montážnych prác, na uskladňovanie stavebných výrobkov, stavebných a montážnych strojov, stavebných a montážnych zariadení, prípadne iných zariadení potrebných na realizáciu budovaného diela; zahŕňa stavebný pozemok, prípadne v určenom rozsahu aj iné pozemky alebo ich časti.

Stavba – zastrešená budova alebo hala, ktorá je pevne spojená so zemou, je skolaudovaná a využívaná na účel, na ktorý bola stavebne určená.

Budované dielo (stavebné alebo montážne) – materiálny výsledok stavebných alebo montážnych prác, uskutočňovaných podľa projektu, aby výsledné dielo mohlo slúžiť požadovanému účelu.

Stavebné a montážne zariadenie – náradie, stroje alebo zariadenia, primárne nepohyblivé alebo nevyžadujúce neustálu obsluhu, ktoré nie sú súčasťou budovaného diela (napr. oplotenie, ubytovne, lešenie, prípojky elektriny, vody a pod., silá na materiál, dopravníkové pásy, elektrické káble, transformátory, protipožiarné vybavenie).

Stavebné a montážne stroje – stroje alebo zariadenia nutné a používané pri budovaní diela, ktoré vyžadujú pri svojej činnosti obsluhu, a/alebo ktoré konajú prácu predovšetkým pri pohybe (napr. stroje na zemné práce, žeriavy, mobilné zariadenie pre betónovanie, dopravné prostriedky na stavenisku).

Materiál – stavebný a montážny materiál, ktorý bude použitý pri realizácii budovaného diela, zariadenia, montážne celky a ich časti, ktoré budú počas realizácie budovaného diela do neho zabudované.

Jednotlivé skladovacie miesto – súbor materiálu a stavebných a montážnych zariadení oddelený od iného skladovacieho miesta

protipožiarnou stenou alebo umiestnený vo vzdialenosti väčšej ako 50 metrov.

Ochranné zariadenie - zariadenie slúžiace k ochrane pred škodlivým pôsobením teploty, plynov, pár, vlhkosti, popolčeka, žiarením všetkého druhu. Poruchou ochranného zariadenia sa rozumie, že zariadenie v dôsledku vnútornej chyby, ktorú poistený nemohol ani pri riadnej starostlivosti zistiť, prestane plniť svoju funkciu, ktorú dovtedy plnilo.

Stavebné práce – odborné činnosti, ktorými sa uskutočňuje budované stavebné dielo zo stavebných materiálov.

Montážne práce – práce, ktorými sa trvale a pevne zabudováva do budovaného diela alebo sa z neho vyníma materiál, prevádzkové zariadenia a zariadenia technického, energetického a technologického vybavenia budovaného diela alebo ktorými sa budované dielo pripája na verejné dopravné a technické vybavenie územia.

Zaťažkávacie skúšky – predpísané, plánované alebo inak technicky zdôvodnené skúšky funkčnosti budovaného diela alebo jeho časti.

Skúšobná prevádzka – uvedenie budovaného diela do skúšobnej činnosti, pri ktorej sa preveruje po častiach alebo ako celok chod budovaného diela so zavedením surovín, materiálu alebo zásob potrebných pre jeho chod pred jeho prevzatím majiteľom alebo objednávatelom.

Vnútoraná mechanická porucha – poškodenie alebo zničenie veci lomom, trhlinou, deformáciou, zadrením, uvoľnením, netesnosťou, upchaním, vytavením, stratou funkčných parametrov, ktoré nastalo vnútri stroja vzniknuté v dôsledku:

- a) chyby materiálu,
- b) chybnej konštrukcie alebo výroby,
- c) vniknutia cudzieho predmetu do stroja,
- d) pretlaku alebo podtlaku pár, plynov a kvapalín.

Vnútoraná elektrická porucha – poškodenie alebo zničenie vecí skratom alebo iným pôsobením elektrického prúdu (prepätie, chyba izolácie, výboj, korózy, oblúk).

Znečistenie životného prostredia – znečistenie vôd, pôdy, ovzdušia, hornín, flóry, fauny, pôsobením vypustených, unikajúcich, rozptýlených alebo uvoľnených pevných, kvapalných, plynných alebo tepelných dráždivých látok, ako sú napr. dym, para, sadze, kyseliny, alkalické kovy, chemikálie a iné znečisťujúce látky, ako aj všetky druhy odpadového materiálu.

Nedbanlivosť – konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba vedela, že ním môže spôsobiť škodu, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že škoda nenastane. Za nedbanlivosť sa považuje aj také konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba nevedela, že ním môže spôsobiť škodu, hoci o tom vzhľadom na

okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mohla a mala. Nedbanlivosťou sa rozumie aj poverenie nepoučenej osoby obsluhou poistenej veci.

Úmyselné konanie – konanie alebo opomenutie konania, ktorým osoba vedome poruší platné právne a iné predpisy alebo povinnosti vyplývajúce z VPPSM alebo z poistnej zmluvy alebo koná v rozpore s technickou, projektovou či inou dokumentáciou. Úmyselným konaním sa pre účely týchto VPPSM rozumie aj konanie pod vplyvom alkoholu alebo návykovej látky.

Sadanie a zosúvanie pôdy – pohyb hornín z vyšších polôh svahu do nižších alebo klesanie zemského povrchu v dôsledku pôsobenia zemskej tiaže alebo ľudskej činnosti.

Požiar – oheň v podobe plameňa, ktorý vznikol mimo zdroja na to určeného alebo ktorý tento zdroj nekontrolovateľným spôsobom opustil a rozširuje sa vlastnou silou. Za škodu spôsobenú rizikom požiar sa považuje aj škoda spôsobená pri hasení alebo pri strhnutí stavby pri likvidácii požiaru. Za požiar sa nepovažuje taká udalosť, pri ktorej boli predmety poškodené alebo zničené v dôsledku vystavenia úžitkovému ohňu (napr. pec, krb), dymu, teplu alebo elektrickému prúdu (ak pri tom nedošlo k horeniu) alebo spadli do zdroja ohňa (pec, ohnisko a pod.) alebo boli do neho vhozené.

Záplava – väčšie množstvo vody, ktoré zaplaví súvislú plochu v mieste alebo v okolí miesta poistenia, kde bude určitý čas stáť alebo prúdiť a spôsobí na poistenom majetku škodu. Prítom nerozhoduje odkiaľ voda prišla, odkiaľ a ako na miesto poistenia vnikla a ako škodu spôsobila (napr. dažde, topenie snehu, vzdutá hladina spodnej vody a podobne). Za záplavu sa nepovažuje voda vytečená alebo uniknutá z vodovodných zariadení alebo potrubí na mieste poistenia, vztlínanie zemskej vlhkosti alebo vzdutej hladiny spodnej vody, pokiaľ nie je v priamej súvislosti so záplavou alebo povodňou. Za záplavu sa tiež nepovažuje spätné vystúpenie vody z kanalizačného potrubia, pokiaľ k nemu došlo v priestoroch pod úrovňou okolitého terénu.

Povodeň – zaplavenie územných celkov vodou, ktorá sa vyliala z brehov vodných tokov alebo vodných nádrží (napr. údolných priehrad a rybníkov) alebo ktorá tieto brehy alebo hrádze pretrhla. Poistením sú kryté nielen škody vzniknuté vodou, ktorá opustila svoje prirodzené brehy a riečne korytá, ale aj škody, ktoré zapríčinila spodná voda vzdutá povodňou bez ohľadu na to, či už vystúpila na zemský povrch alebo len pod povrch.

Zemetrasenie – otrasy zemského povrchu, ktoré v mieste poistenia dosahujú minimálne šiesty stupeň stupnice EMS 98.

Súbor – sú všetky veci rovnakého alebo podobného charakteru alebo určené k

rovnakému účelu u jedného poisteného, ktoré sú ako súbor určené v poistnej zmluve. Veci, ktoré sa stali súčasťou tohto súboru po uzavretí poistnej zmluvy, vstupujú do poistenia. Veci, ktoré prestali byť súčasťou súboru po podpise poistnej zmluvy, prestávajú byť poistené dňom vyradenia zo súboru.

Výber – sú veci vymenované v poistnej zmluve alebo v prílohe k poistnej zmluve.

Predmety historickej a kultúrnej hodnoty – predmety majúce vzťah k historickým a kultúrnym udalostiam alebo osobnostiam.

Umelecké predmety – obrazy, iné výtvarné diela, dekoračné a úžitkové predmety zo značkového skla alebo porcelánu, tapisérie, gobelíny alebo iné predmety, ktorých hodnota nie je daná len výrobnými nákladmi, ale majú aj umeleckú hodnotu, resp. majú charakter unikátu.

Zbierka – predmety toho istého druhu v oblasti prírody, ľudskej činnosti, väčšinou špecializované podľa určitých kritérií ako typ, spracovanie, téma, časový, miestny a autorský pôvod a pod., ktoré sú zámerné a sústavne sústreďované a uchovávané, príp. spracovávané. Za zbierku sa považujú minimálne tri predmety jedného druhu.

Primerané náklady – cena opravy veci alebo jej časti, ktorá je v čase a v mieste poistnej udalosti obvyklá. Za primerané náklady sa nepovažujú náklady za prácu nadčas, nočnú prácu, prácu v dňoch pracovného voľna a pokoja, náklady na zrýchlenú dopravu náhradných dielov, cestovné náhrady a náklady technikov a expertov zo zahraničia.

Východisková hodnota poistenej veci – hodnota poisteného majetku, za ktorú by bolo možné rovnakú vec v danom čase nadobudnúť ako novú, pričom čas, ku ktorému sa táto hodnota určuje, je uvedený v jednotlivých ustanoveniach týchto VPPSM.

Technická hodnota poistenej veci – východisková hodnota poisteného majetku znížená o hodnotu amortizácie.

Článok 3

Poistná zmluva

1. V poistnej zmluve sa upravujú v súlade s týmito VPPSM podrobnosti potrebné na splnenie účelu poistenia.
2. Pre poistenie platia aj doplňujúce doložky vzťahujúce sa k tomuto poisteniu menovite uvedené v poistnej zmluve, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou.
3. Poistná zmluva musí mať písomnú formu. Písomnú formu musia mať aj dodatky k poistnej zmluve a iné prejavy vôle zmluvných strán, ktoré sa týkajú poistenia (napr. výpoveď z poistenia, oznámenie o vzniku poistnej udalosti).
4. Poistnú zmluvu možno uzavrieť aj v prospech inej osoby. V takomto prípade sú poistník a

poistený rozdielne osoby. Povinnosti poisteného podľa týchto VPPSM sa vzťahujú aj na poistníka.

5. Každá zo zmluvných strán má právo písomne vypovedať poistnú zmluvu do dvoch mesiacov po jej uzavretí. Výpovedná lehota je osemdenná; jej uplynutím poistenie zanikne.

Článok 4

Všeobecné vylúčenia z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) motorové vozidlá alebo iné dopravné prostriedky s prideleným evidenčným číslom,
 - b) lietadlá a iné zariadenia na lietanie, lode a iné plavidlá,
 - c) pozemky, zvieratá, rastliny, porasty,
 - d) platné bankovky a mince, drahé kovy a predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy,
 - e) cenné papiere a ceniny, vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné predmety,
 - f) veci kultúrnej a historickej hodnoty, umelecké predmety alebo zbierky,
 - g) spisy, plány, obchodné knihy, kartotéky, výkresy, projekty, vzory, prototypy,
 - h) dáta uložené na akýchkoľvek nosičoch.
2. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - a) v dôsledku vojnového stavu, občianskych nepokojov, sabotáží, štrajkov, zásahom orgánov štátnej moci a správy, alebo na základe ich nariadení, zhabaním, blokadou, pirátstvom, terorizmu alebo činmi podniknutými na jeho kontrolu, prevenciu alebo potlačenie,
 - b) v dôsledku úplného alebo čiastočného zastavenia prác na budovanom diele,
 - c) jadrovou reakciou, jadrovým žiarením alebo rádioaktívnou kontamináciou alebo účinkami elektromagnetického poľa,
 - d) azbestom, formaldehydom, olovnatými náterovými hmotami alebo inými karcinogénnymi látkami,
 - e) trvalým vplyvom prevádzky, prirodzeným opotrebovaním alebo trvalým vplyvom chemických, biologických a fyzikálnych javov (korózia, erózia, kavitácia, usadzovanie vodného kameňa, sadanie a zosúvanie pôdy a pod.), atmosférickými podmienkami bežnými v danom ročnom období na mieste poistenia, mechanickým poškriabaním natretých či leštených plôch, priemyselným odstreľom alebo v dôsledku poddolovania,
 - f) chybami alebo nedostatkami, ktoré mali poistené veci v dobe uzatvorenia poistnej zmluvy (alebo v dobe začiatku poistenia), a ktoré boli alebo mohli byť poistenému

známe, a to bez ohľadu na to, či boli známe Unionu alebo nie.

- g) stavebnými alebo montážnymi prácami, ktoré boli na budovanom diele vykonané pred začiatkom poistenia,
3. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na následné škody všetkého druhu (napr. ušlý zisk, zvýšené náklady na výrobu, pokuty, penále, sankcie), následné náklady (napr. expresné poplatky) alebo iné nepriame škody každého druhu (napr. platby nad rámec odškodnenia za materiálnu škodu na poistených veciach, škody spôsobené oneskorením prác alebo odstúpením od zmluvy).

Článok 5

Doba trvania poistenia, zmeny a zánik poistenia

- Poistná doba je doba trvania poistenia, ktorá sa dohodne v poistnej zmluve. Poistenie sa môže uzavrieť na poistnú dobu určitú alebo neurčitú.
- Poistenie začína dňom, ktorý je v poistnej zmluve uvedený ako začiatok poistenia.
- Poistenie stavebného diela končí (platí najskorší dátum):
 - uplynutím doby poistenia,
 - odovzdaním diela alebo uvedením diela do prevádzky,
 - dňom právoplatnosti povolenia k predčasnému užívaniu diela,
 - dňom právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia.
- Poistenie montážneho diela končí (platí najskorší dátum):
 - uplynutím doby poistenia,
 - odovzdaním diela alebo uvedením diela do prevádzky,
 - dňom právoplatnosti povolenia k predčasnému užívaniu diela,
 - ukončením prvej skúšobnej prevádzky alebo zaťažkávacích skúšok, najneskôr však uplynutím štyroch týždňov od ich začiatku. V prípade ak montážne dielo alebo jeho časť boli zložené z použitých vecí, poistenie diela alebo jeho častí končí okamihom začiatku skúšobnej prevádzky alebo zaťažkávacích skúšok.
- Poistenie strojov a zariadení, ktoré sú trvalou súčasťou diela zaniká aj dňom ukončenia skúšobnej prevádzky týchto strojov a zariadení, najneskôr však štyri týždne od začatia skúšobnej prevádzky. Ak však tieto stroje a zariadenia boli už predtým používané (t.j. boli počas doby poistenia demontované a následne namontované späť), končí ich poistenie okamihom začatia skúšobnej prevádzky. Ak sú skúšané stroje/zariadenia a/alebo jednotlivé časti strojov/zariadení zaradené do prevádzky alebo odovzdané,

krytie týchto skúšaných častí alebo celých strojov/zariadení končí momentom ich zaradenia do prevádzky alebo odovzdania. Pre ostatné časti strojov/zariadení alebo pre ostatné stroje/zariadenia, ktoré sú naďalej podrobené skúšobnej prevádzke, poistenie pokračuje.

- Ak nastala niektorá zo skutočností uvedená v ods. 3 písm. b) až d) alebo v ods. 4 písm. b) až d), ktorá sa týka iba časti budovaného diela, poistenie zaniká len pre túto časť. Poistenie ostatných častí diela pokračuje.
- Ak predmet poistenia prejde do vlastníctva iného, poistenie zanikne, okrem prípadov:
 - ak poistený počas trvania poistenia zomrie alebo je vyhlásený za mŕtveho. V takom prípade vstupuje do poistenia dedič,
 - ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. V takom prípade vstupuje do poistenia ten z manželov, ktorému poistená vec pripadla do vlastníctva,
 - ak dôjde k zlúčeniu alebo splynutiu poisteného, ktorý je právnickou osobou. V takom prípade vstupuje do poistenia spoločnosť, na ktorú prechádza imanie poisteného,
 - ak k dôjde k prevodu vlastníctva len časti budovaného diela.
- Okrem dôvodov uvedených v Občianskom zákonníku, poistenie zaniká aj zánikom právnickej osoby (s výnimkou čl. 5 ods. 7 písm. c)) alebo v prípade poisteného ako fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie zánikom jej oprávnenia na podnikanie.

Článok 6

Miesto poistenia

- Union je povinný poskytnúť poistné plnenie iba v tom prípade, ak sa poistené veci nachádzali v čase poistnej udalosti na mieste označenom v poistnej zmluve ako „miesto poistenia“. Toto obmedzenie neplatí pre poistené veci, ktoré boli následkom vzniknutej alebo hroziacej poistnej udalosti premiestnené z miesta poistenia.
- Za miesto poistenia sa považuje stavba, stavenisko alebo pozemok, určené adresou (vrátane súpisného čísla v obci) alebo katastrálnym územím a číslom parcely (pozemku).

Článok 7

Označenie rizika pri uzatváraní poistnej zmluvy

- Ten, kto uzaviera poistnú zmluvu, je povinný pravdivo a úplne uviesť všetky odpovede na písomné otázky Unionu týkajúce sa poistenia.
- Pri vedomom porušení povinnosti uvedenej v ods. 1 tohto článku má Union právo odstúpiť od poistnej zmluvy, ak by pri pravdivom a

úplnom zodpovedaní otázok poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže Union uplatniť do troch mesiacov odo dňa, kedy takúto skutočnosť zistil.

3. Ak sa Union dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávani poistenia, a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený poistné plnenie odmietnuť. Odmietnutím plnenia poistenie zanikne.

Článok 8 Poistné

1. Poistné je cena za poistenie. Poistné sa stanovuje podľa rozsahu a obsahu poistenia a ohodnotenia rizika a jeho výška je uvedená v poistnej zmluve.
2. Poistné platí ten, kto uzavrel s Unionom poistnú zmluvu.
3. Ak bolo poistenie uzavreté na dobu neurčitú, poistné sa platí za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné).
4. Ak bolo poistenie uzavreté na dobu určitú, poistné sa platí naraz za celú dobu trvania poistenia (jednorazové poistné).
5. Bežné poistné je splatné prvým dňom poistného obdobia a jednorazové poistné dňom začiatku poistenia.
6. V poistnej zmluve je možné dohodnúť platenie poistného v splátkach. Ak nebude niektorá zo splátok zaplatená včas, má Union právo žiadať zaplatenie celého poistného.
7. Union má právo na poistné od začiatku doby poistenia až do jeho zániku.
8. Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo zaplatené poistné, je Union povinný nespotrebovanú časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí Unionu:
 - a) z poistných zmlúv s bežným poistným poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala,
 - b) z poistných zmlúv s jednorazovým poistným celé poistné.
9. Union má právo jednostranne upraviť výšku poistného po oznámení skutočnosti uvedenej v čl. 21 ods. 1 písm. b) bod iii), a to odo dňa, kedy sa o tejto skutočnosti dozvedel.
10. Ak sa poistné vypočítava na základe predpokladaného obratu alebo iného číselného údaja, je poistený povinný predložiť Unionu do jedného mesiaca po uplynutí každého poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo do jedného mesiaca po skončení doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným), potrebné údaje podľa skutočnosti, ktoré budú slúžiť na zúčtovanie poistného. Ak poistený dané údaje nepredloží v lehote stanovenej

v tomto ods., Union má nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty voči poistenému vo výške 25% z minimálneho poistného uvedeného v poistnej zmluve. Zaplatením zmluvnej pokuty nezaniká Unionu nárok na zaplatenie poistného.

11. Ak bude poistený s platením poistného v omeškaní, má Union právo na úroky z omeškania podľa platných právnych predpisov.
12. Ak v čase výplaty poistného plnenia je poistený v omeškaní s platením poistného, má Union právo odpočítať sumu dlžného poistného od poistného plnenia.

ČASŤ I. Majtkové poistenie

Článok 9 Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je hnutelný a/alebo nehnuteľný majetok uvedený v poistnej zmluve a to:
 - a) budované dielo, vrátane materiálu umiestneného na mieste poistenia,
 - b) stavebné a montážne zariadenie,
 - c) stavebné a montážne stroje.
2. Predmety poistenia uvedené v ods. 1 písm. b) a c) je možné poistiť len v prípade, že bude zároveň poistený predmet uvedený v ods. 1 písm. a).
3. Ak je to v poistnej zmluve osobitne dojednané, je predmetom poistenia aj iný majetok (s výnimkou majetku uvedeného v ods. 1 písm. b) až c)) nachádzajúci sa na stavenisku alebo v jeho susedstve, ktorý je vo vlastníctve, v úschove alebo držbe poisteného (okolitý majetok) podľa Doložky č. 119.
4. Poistenie sa vzťahuje na hnutelné a/alebo nehnuteľné veci jednotlivo určené – poistenie výberu alebo na súbor hnutelných a/alebo nehnuteľných vecí – poistenie súboru.

Článok 10 Rozsah poistenia

1. V prípade poistnej udalosti Union nahradí:
 - a) škodu na poistenej veci v rozsahu uvedenom vo VPPSM alebo v poistnej zmluve,
 - b) primerané náklady na opatrenia, ktoré vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti na poistenej veci do výšky predpokladanej hroziacej škody, najviac však do výšky 10% poistnej sumy poistenej veci,
 - c) primerané náklady na dopravu poškodenej veci z miesta poistnej udalosti do najbližšieho vhodného miesta opravy, pričom súčet nákladov na opravu poškodenej veci a nákladov na dopravu

poškodenej veci do najbližšieho vhodného miesta opravy nesmie presiahnuť technickú hodnotu poškodenej veci,

- d) primerané náklady na zistenie príčiny a rozsahu škody na poistenej veci, ak tieto náklady vynaložil poistený s písomným súhlasom Unionu a to do výšky predpokladanej škody, najviac však do výšky 5% poistnej sumy poistenej veci. Tieto náklady hradí Union aj nad výšku poistnej sumy poistenej veci.
2. Ak je to v poistnej zmluve osobitne dojednané je Union povinný hradiť aj náklady na odpratávanie zvyškov (vrátane strhnutia stojacích častí, odvozu sutín a iných zvyškov na najbližšiu skládku a nákladov na ich uloženie alebo zničenie), ktoré vznikli po poistnej udalosti.
3. Ak je to v poistnej zmluve osobitne dojednané je Union povinný hradiť aj náklady na prácu nadčas, v noci, počas štátom uznaných sviatkov a náklady na expresnú dopravu, ako aj náklady na leteckú dopravu, ak tieto vznikli v dôsledku poistnej udalosti.

Článok 11

Poistná udalosť

Poistnou udalosťou je vznik škody spôsobený náhodnou udalosťou počas doby poistenia na poistenom majetku, a ktorý je dôvodom na vznik povinnosti Unionu poskytnúť poistné plnenie podľa VPPSM alebo poistnej zmluvy, pričom nebol spôsobený udalosťami uvedenými v čl. 4 alebo 12 alebo poistné plnenie nie je vylúčené podľa čl. 4 alebo 12 alebo podľa ustanovení poistnej zmluvy.

Článok 12

Vylúčenia z poistenia pre Časť I.

1. Okrem vylúčení uvedených v čl. 4 nevzniká poistenému právo na poistné plnenie za:
- a) škody spôsobené úmyselným konaním alebo nedbanlivosťou poisteného, jeho manželom/kou, príbuzným v priamom rade, osobami žijúcimi s ním v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z uvedených osôb,
 - b) ak je poistený obchodnou spoločnosťou, škody spôsobené úmyselným konaním alebo nedbanlivosťou spoločníkov poisteného, osobami, ktoré sú členmi štatutárnych a dozorných orgánov poisteného, ich manželmi/kami, osobami žijúcimi s uvedenými osobami v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z týchto osôb,

- c) škody na budovanom diele vzniknuté v dôsledku chybného projektu, návrhu alebo konštrukcie,
- d) náklady na výmenu, opravu alebo úpravu chybného materiálu a/alebo vynaložené v dôsledku nesprávne vykonanej práce na budovanom diele. Táto výluka sa vzťahuje výlučne na veci priamo zasiahnuté a nevzťahuje sa na škody na správne zhotovených častiach, ku ktorým došlo pri škode v dôsledku chybného materiálu alebo nesprávne vykonanej práce,
- e) škody na stavebnom a montážnom zariadení, stavebných a montážnych strojoch vzniknutých v dôsledku vnútornej elektrickej alebo mechanickej poruchy, zmraznutím chladiacej kvapaliny alebo inej tekutiny, chybným mazaním alebo nedostatkom oleja alebo chladiacej kvapaliny. Táto výluka sa nevzťahuje na následné škody, ktoré by boli spôsobené takouto škodou,
- f) škody spôsobené tým, že sa zvolené a správne vykonané výpočty a konštrukcie, zvolený materiál či technológia ukážu ako nezodpovedajúce prevádzkovým požiadavkám, nedostatočne plnia svoju funkciu, alebo sa predčasne opotrebojú,
- g) rozdiel zistený pri inventúre materiálu alebo pri prevzatí materiálu na montáž alebo na sklad,
- h) škody na stavebných/montážnych zariadeniach a strojoch, ku ktorým došlo v dôsledku straty, poškodenia alebo zničenia častí, ktoré sa vymieňajú pre opotrebovanie alebo starnutie (napr. žiarovky a žiarivky, ventily, obrazovky, pneumatically vymeniteľné nástroje, dopravné pásy, dielce z gumy, skla alebo porcelánu, laserové trubice, zdroje svetla, pásky, remene, laná, reťaze, tesnenia, čeľuste drvičov, vymurovky a pod.),
- i) škody na stavebných/montážnych zariadeniach a strojoch, ku ktorým došlo v dôsledku poškodenia, zničenia alebo straty pracovných médií (palivá, mazivá, chladivá, katalyzátory), akumulátorových batérií, článkov, častí strojov a zariadení, ktoré sa vymieňajú pri zmene pracovného úkonu (vrtáky, frézy, formy, nože a pod.),
- j) škody na majetku alebo zdraví tretích osôb nachádzajúcich sa na stavenisku (v priestore montáže) alebo jeho bezprostrednom okolí (s výnimkou majetku uvedeného v čl. 9 ods. 3),
- k) škody spôsobené porušením technických noriem, príslušných právnych predpisov, stanovených technologických postupov alebo použitím neštandardného

pracovného postupu pri skúšobnej prevádzke,

- l) odcudzením poistenej veci, pokiaľ k nemu došlo bez zjavného násilného prekonania zabezpečenia alebo iného násilného činu,
 - m) škody na majetku uvedenom v čl. 9 ods. 3 vzniknuté inak ako v dôsledku stavebných alebo montážnych prác na budovanom diele,
 - n) škody, pri ktorých nie je nutná oprava alebo výmena poškodenej veci alebo jej časti,
 - o) škody na strojoch a zariadeniach, ktoré sú trvalou súčasťou budovaného diela a sú na nich vykonávané montážne práce, ak tieto škody vznikli bežným užívaním pred začiatkom poistenia, pri demontáži (pokiaľ nie je zahrnutá do poistenia) alebo vznikli na iných ako kovových častiach týchto strojov a zariadení,
 - p) škody spôsobené povodňou a záplavou na materiáli presahujúcom trojdňovú spotrebu, stavebných/ montážnych zariadeniach a stavebných/montážnych strojoch ak boli umiestnené po ukončení ich prác alebo po akomkoľvek prerušení prác na mieste, ktoré je ohrozené 20-ročným prietokom vodného toku.
2. V poistnej zmluve možno dohodnúť, že poistenie sa nevzťahuje ani na iné škody alebo náklady ako sú uvedené v ods. 1 tohto článku.

Článok 13

Poistná suma

1. V poistnej zmluve sa dohodne suma, ktorá je hornou hranicou poistného plnenia za jednu poistnú udalosť (poistná suma). Poistnú sumu veci, výberu alebo súboru určuje poistený tak, aby sa rovnala (s výnimkou čl. 14) poistnej hodnote veci, výberu alebo súboru v čase uzavretia poistnej zmluvy.
2. Ak sa poistná suma určená poisteným nerovná poistnej hodnote veci, výberu alebo súboru (s výnimkou čl. 14), postupuje sa pri výpočte poistného plnenia podľa čl. 15 ods. 9 a 10.
3. Poistnou hodnotou je:
 - a) pre budované dielo: cena budovaného diela po jeho dokončení vrátane použitého materiálu, nákladov na prácu, dopravných nákladov, daní, ciel, poplatkov a materiálu alebo predmetov dodaných investorm,
 - b) pre stavebné a montážne zariadenie, stavebné a montážne stroje: ich východisková hodnota.
4. Celková poistná suma uvedená v poistnej zmluve pre poistenie súboru alebo výberu vecí zodpovedá súčtu poistných súm pre jednotlivé veci v súbore alebo výbere.

Článok 14

Poistenie prvého rizika

1. Pri dojednaní poistenia prvého rizika poistná suma nezodpovedá poistnej hodnote poistovanej veci alebo súboru vecí. Poistenie prvého rizika musí byť uvedené v poistnej zmluve. Poistná suma pri poistení prvého rizika je hornou hranicou pre súčet poistných plnení Unionu zo všetkých poistných udalostí, ktoré nastanú v jednom poistnom období (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo počas doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným).
2. Vyplatením poistného plnenia za škody vzniknuté v priebehu jedného poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) pri poistení prvého rizika sa poistná suma dojednaná v poistnej zmluve do konca prebiehajúceho poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži o hodnotu vyplateného poistného plnenia.
3. Ak sa počas poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži poistná suma pre poistenie prvého rizika dohodnutá v poistnej zmluve v dôsledku vyplatenia poistného plnenia, je možné so súhlasom Unionu na zvyšok poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) na písomnú žiadosť poisteného obnoviť poistnú sumu do jej pôvodnej výšky doplatením poistného.

Článok 15

Poistné plnenie

1. Hornou hranicou poistného plnenia (limit poistného plnenia) je poistná suma. V poistnej zmluve je možné dohodnúť podlimit poistnej sumy, ktorý bude hornou hranicou poistného plnenia pre v poistnej zmluve určené príčiny poistnej udalosti alebo predmety poistenia. Poistné plnenie poskytuje Union v mene platnej na území Slovenskej republiky, pokiaľ nerozhodne o tom, že poskytne naturálne plnenie (opravou alebo výmenou vecí).
2. Ak bolo budované dielo poškodené alebo zničené, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu Union vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na uvedenie budovaného diela do stavu, v akom sa nachádzalo bezprostredne pred poistnou udalosťou. Takto určené

poistné plnenie bude znížené o cenu použiteľných zvyškov vecí.

3. Ak boli stavebné a montážne zariadenia, stavebné a montážne stroje poškodené, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu Union vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na ich opravu do prevádzkyschopného stavu pred poistnou udalosťou, vrátane nákladov na demontáž a montáž, nákladov na dopravu vecí do opravovne a späť a colných poplatkov. Takto určené poistné plnenie bude znížené o cenu použiteľných zvyškov vecí.
4. Ak boli stavebné a montážne zariadenia, stavebné a montážne stroje zničené alebo odcudzené, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej uvedené inak, aby mu Union vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce ich technickej hodnote v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou. Takto určené poistné plnenie bude znížené o cenu použiteľných zvyškov vecí.
5. Ak budované dielo, stavebné a montážne zariadenia, stavebné a montážne stroje nie je možné opraviť a dať do stavu v akom bolo pred poistnou udalosťou, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu Union vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce znehodnoteniu vecí poistnou udalosťou.
6. Ak poistený vykoná opravu vecí poškodenej v dôsledku poistnej udalosti vo vlastnej opravovni, Union uhradí primerané náklady za materiál a mzdy, vynaložené za účelom opravy. Takto určené poistné plnenie bude znížené o cenu použiteľných zvyškov vecí.
7. Ak je v dôsledku poistnej udalosti poškodená, zničená alebo stratená cudzia vec, ktorá je poistená, je Union povinný poskytnúť poistné plnenie iba vtedy, ak je poistený povinný vynaložiť náklady na uvedenie poškodenej vecí do predchádzajúceho stavu alebo nahradiť zničenú alebo stratenú vec a vlastník vecí si tento nárok u neho uplatnil. Výška poistného plnenia sa určuje rovnako podľa ods. 1 až 6.
8. Pri poškodení alebo zničení jednotlivkej poistenej veci zo súboru alebo výberu je hornou hranicou poistného plnenia poistná suma jednotlivkej poškodenej alebo zničenej veci, nie celková poistná suma stanovená pre celý súbor alebo výber.
9. Ak je poistná suma nižšia ako poistná hodnota poistenej veci, výberu alebo súboru v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou nastáva podpoistenie. Ak nastane podpoistenie, je Union oprávnený upraviť poistné plnenie určené podľa ods. 1 až 8 vynásobením pomerom poistnej sumy k poistnej hodnote poistenej veci, výberu alebo

súboru (podľa predmetu poistenia v poistnej zmluve) na mieste poistenia v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou. Toto ustanovenie sa neuplatňuje v prípade poistenia prvého rizika (čl. 14).

10. Ak je poistná suma vyššia ako poistná hodnota poistenej veci, výberu alebo súboru v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, Union je povinný plniť len do výšky poistnej hodnoty poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.
11. Poistné plnenie vypočítané podľa ods. 1 až 10 tohto článku a zvýšené o náhradu nákladov podľa čl. 10 ods. 1 písm. b) a c) nemôže prekročiť výšku poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve, a ak je podľa ods. 1 tohto článku určený podlimit, tak nemôže prekročiť výšku tohto podlimitu.
12. Pokiaľ Union rozhodol v zmysle ods. 1 tohto článku o poskytnutí naturálneho plnenia a poistený napriek tomu vykonal opravu alebo výmenu, poskytne Union poistné plnenie len do tej výšky, ktorú by poskytol, keby poistený postupoval podľa jeho pokynov.

ČASŤ II.

Poistenie zodpovednosti

Článok 16

Predmet a rozsah poistenia

1. Predmetom poistenia je právnym predpisom uložená zodpovednosť poisteného za škodu spôsobenú inému (tretej osobe) v priamej súvislosti so stavebnými alebo montážnymi prácami.
2. Poistený má právo, aby Union za neho uhradil nároky tretej osoby na náhradu škody, vzniknutej v priamej súvislosti so stavebnými alebo montážnymi prácami vykonávanými na stavenisku alebo na mieste montáže uvedenom v poistnej zmluve ako „miesto poistenia“,
 - a) na zdraví alebo na živote,
 - b) poškodením, zničením alebo stratou vecí, ak poistený za škody zodpovedá podľa príslušného právneho predpisu.
3. Ak sa k tomu Union písomne zaviazal, nahradí v súvislosti s udalosťou, ktorá by mohla byť dôvodom pre poskytnutie poistného plnenia náklady:
 - a) zodpovedajúce najviac tarifnej odmene advokáta za obhajobu poisteného v prípravnom konaní a pred súdom prvého stupňa v trestnom konaní alebo v priestupkovom konaní vedenom proti nemu, pokiaľ poistený splnil povinnosti uložené mu v čl. 21 ods. 1 písm. c) body ii) a ix), ako aj obdobné náklady pred odvolacím súdom,

- b) konania o náhrade škody pred príslušným orgánom, ak toto konanie bolo potrebné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo na zistenie výšky poistného plnenia, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť, vrátane trov právneho zastúpenia poisteného v tomto konaní, pokiaľ poistený splnil povinnosti uložené mu v čl. 21 ods. 1 písm. c) body ii), viii) a x),
 - c) vynaložené poškodeným v súvislosti s mimosúdnym prerokovaním nároku na náhradu škody, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť a pokiaľ splnil povinnosti uložené mu v čl. 21 ods. 1 písm. c) body ii) a viii). Náklady na právne zastúpenie hradí Union len vo výške tarifnej odmeny stanovenej podľa platného právneho predpisu.
4. Ak poistený zomrie alebo ak zanikne ako právnická osoba, má poškodený priamo voči Unionu právo, aby mu nahradil škodu v tom istom rozsahu, v akom by mu ju bol povinný nahradiť za poisteného, keby zostal nažive alebo keby ako právnická osoba nezanikol.

Článok 17

Poistná udalosť

1. Poistnou udalosťou je vznik škody, s ktorým je spojený vznik povinnosti Unionu plniť a ku ktorému došlo v dobe trvania poistenia.
2. Viaceré časovo spolu súvisiace škody, vzniknuté priamo alebo nepriamo z tej istej alebo rovnakej príčiny, zdroja, okolnosti, udalosti alebo iného nebezpečenstva, sa považujú za jednu škodu, bez ohľadu na počet poškodených (sériová škoda). Za okamih vzniku každej škody zo sérievej škody sa bez ohľadu na skutočný okamih jej vzniku považuje okamih, keď vznikla prvá z nich.

Článok 18

Vylúčenia z poistenia pre Časť II.

1. Okrem vylúčení v čl. 4 sa poistenie nevzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú:
 - a) úmyselne,
 - b) činnosťami, pri ktorých právny predpis ukladá povinnosť uzatvoriť poistenie,
 - c) pôsobením teploty, plynov, pár, vlhkosti, popolčeka, žiarením všetkého druhu, ak nedošlo ku škode v dôsledku náhlejšej a neočakávanej poruchy ochranného zariadenia,
 - d) pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, vrátane nákladov na zdravotnú starostlivosť vynaložených zdravotnou poisťovňou a dávok z nemocenského, dôchodkového, úrazového poistenia,
 - e) na veciach dodaných poisteným, alebo na ktorých poistený vykonával objednanú

- činnosť, pokiaľ došlo ku škode preto, že dodané veci mali chybu alebo že objednaná činnosť bola chybné vykonaná,
- f) nesplnením povinnosti odvrátiť bezprostredne hroziacu škodu a zabrániť zväčšovaniu už vzniknutej škody,
- g) na nehnuteľnosti, ktorú poistený užíva protiprávne,
- h) na veciach, ktoré poistený prevzal na spracovanie, opravu, úpravu, predaj, úschovu, skladovanie alebo na poskytnutie odbornej pomoci,
- i) na cudzích hnutelných veciach, ktoré boli poistenému požičané, používa ich z iného dôvodu alebo ich má u seba,
- j) chybným výrobkom,
- k) projektovou a inžinierskou činnosťou a geologickým prieskumom,
- l) v súvislosti s držbou a nosením zbrane,
- m) vibráciou, odstránením alebo oslabením nosných prvkov stavieb,
- n) na životnom prostredí a za všetky ďalšie škody vzniknuté následkom znečistenia životného prostredia,
- o) inak než na zdraví, živote a na veci,
- p) spôsobenú porušením právnej povinnosti poisteným pred uzavretím poistnej zmluvy.

2. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu:
 - a) za ktorú poistený zodpovedá svojmu manželovi, blízkym osobám, osobám ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti, svojim obchodným spoločníkom, ich manželom, ich blízkym osobám a osobám, ktoré žijú s obchodným spoločníkom v spoločnej domácnosti,
 - b) spôsobenú podnikateľskému subjektu, v ktorom má poistený, jeho manžel, blízka osoba alebo osoba, ktorá žije s poisteným v spoločnej domácnosti, majetkovú účasť,
 - c) spôsobené podnikateľskému subjektu, ktorý má majetkovú účasť v podnikateľskom subjekte, ktorý je poistený v zmysle týchto poistných podmienok a poistnej zmluvy,
 - d) prevzatú nad rámec stanovený právnymi predpismi, prevzatú zmluvou, vrátane náhradného plnenia za nesplnené zmluvné záväzky, nedodržaním dodacích lehôt alebo predpísaného výkonu zariadenia, prerušením montáže, prípadne prevádzky so všetkými dôsledkami, ako i odvolaním objednávky alebo odmietnutím prevzatia dodaného predmetu objednávateľom,
 - e) v prípade akejkoľvek náhrady škody priznanej súdom Spojených štátov amerických alebo Kanady.
3. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu vyplývajúcu zo vzájomných nárokov spolupoistených osôb.

4. Ak sa v poisťnej zmluve dohodlo, že poistenie sa vzťahuje aj na niektoré riziko vylúčené v ods. 1 až 3 tohto článku, platia pre toto poistenie ostatné vylúčenia uvedené v tomto článku.
5. V poisťnej zmluve možno dohodnúť, že poistenie sa nevzťahuje ani na zodpovednosť za škodu vzniknutú inými rizikami ako sú uvedené v ods. 1 až 3 tohto článku.
6. Union má právo odmietnuť poistné plnenie, ak poistený bez súhlasu Unionu nevznesie námietku premlčania, zaviazá sa uhradiť premlčanú pohľadávku alebo uzavrie súdny zmier alebo ak nepodá včas opravný prostriedok proti rozhodnutiu príslušných orgánov o náhrade škody, pokiaľ v odvolacej lehote nedostal od Unionu iný pokyn.

Článok 19

Poistná suma

1. V poisťnej zmluve sa dohodne suma, ktorá bude hornou hranicou poistného plnenia za jednu poistnú udalosť (poistná suma).
2. Poistné plnenie za všetky poistné udalosti počas jedného poistného obdobia (pre poistné zmluvy uzavreté s bežným poistným) alebo za dobu poistenia (pre poistné zmluvy uzavreté s jednorazovým poistným), je obmedzené výškou poistnej sumy.

Článok 20

Poistné plnenie

1. Poistné plnenie poskytuje Union v mene platnej na území Slovenskej republiky.
2. Poistné plnenie za jednu a všetky poistné udalosti, vrátane nákladov podľa čl. 16 ods. 3, nesmie prekročiť poistnú sumu dohodnutú v poisťnej zmluve. To platí aj pre súčet všetkých plnení pri sériovej škodovej udalosti.
3. Ak poistený nahradí škodu alebo jej časť so súhlasom Unionu poškodenému priamo, má právo, aby mu Union vydal majetkový prospech, ktorý takto získal, avšak len v rozsahu, v akom by bol Union povinný poskytnúť poistné plnenie.

ČASŤ III.

Spoločné ustanovenia

Článok 21

Povinnosti poisteného

1. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený povinný:
 - a) **pred uzavretím a pri uzavretí poisťnej zmluvy:**
 - i. odpovedať úplne a pravdivo na všetky písomné otázky Unionu, ktoré sa týkajú dojednaného poistenia a sú rozhodujúce pre uzavretie poisťnej zmluvy,

- ii. umožniť Unionu alebo ním povereným osobám vstup do priestorov, kde sa nachádzajú poistené predmety a umožniť im posúdiť skutočnosti rozhodujúce pre ocenenie poisťovaných rizík, ďalej je povinný Unionu alebo ním povereným osobám umožniť nahliadnuť do projektovej, požiaro-technickej dokumentácie a umožniť preskúmanie činnosti zariadenia slúžiaceho na ochranu poisteného majetku,

b) počas trvania poisťnej zmluvy:

- i. dbať, aby poistná udalosť nenastala, neporušovať povinnosti smerujúce k vzniku, odvráteniu alebo obmedzeniu nebezpečenstva alebo k dodržiavaniu ktorých sa zaviazal v poisťnej zmluve. Poistený je povinný upozorniť na dodržiavanie týchto povinností tretie osoby, ktorým poistený majetok zveril,
- ii. udržiavať poistené veci v dobrom technickom stave, dodržiavať pokyny pre prevádzku a údržbu vecí danú výrobcom. Každá vec musí spĺňať technické predpisy alebo iné normy platné pre jej užívanie v mieste poistenia a poistený je povinný používať poistené veci iba na účely stanovené výrobcom,
- iii. písomne oznámiť Unionu bez zbytočného odkladu každú skutočnosť, ktorá má vplyv na zvýšenie poisteného rizika, ku ktorému došlo po uzavretí zmluvy, najmä všetky zmeny na poistenej veci, ktoré znamenajú zmenu jej charakteru, účelu využívania alebo zmeny v údajoch, ktoré boli podkladom pre uzavretie poisťnej zmluvy,
- iv. oznámiť bez zbytočného odkladu Unionu, že dojednal poistenie tej istej veci na tie isté riziká alebo dojednal poistenie zodpovednosti za škodu u iného poisťovateľa,
- v. písomne oznámiť Unionu zmenu poistnej hodnoty poistených vecí alebo súboru, ak došlo v čase trvania poistenia k jej zmene aspoň o 10% poistnej sumy. Na základe oznámenia klienta o zmene poistnej hodnoty upraví Union poistnú sumu a poistné pri nezmenených ostatných podmienkach. Pokiaľ poistná hodnota poistených vecí alebo súboru presiahne o viac ako 10% poistnú sumu a poistený neoznámí danú skutočnosť Unionu, použije sa na výpočet poistného plnenia ustanovenie čl. 15 ods. 9,
- vi. v prípade krádeže, lúpeže alebo straty originálnych kľúčov alebo ich legálnych duplikátov od chráneného priestoru, túto

udalosť okamžite nahlásiť orgánom činným v trestnom konaní a zabezpečiť okamžitú výmenu zámkov,

- vii. umiestniť veci v priestoroch na podzemných podlažiach stavieb minimálne 12 centimetrov nad úrovňou podlahy,
- viii. umožniť Unionu alebo ním povereným osobám nahliadnúť do účtovnej evidencie za účelom kontroly údajov vykazovaných podľa čl. 8 ods. 10.

c) ak nastane poisťná udalosť:

- i. urobiť všetky potrebné opatrenia, aby vzniknutá škoda bola čo najmenšia,
- ii. písomne oznámiť Unionu bez zbytočného odkladu, najneskôr do 3 dní po zistení škody, vznik udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poisťné plnenie, spolupracovať s Unionom pri zisťovaní príčin a rozsahu poisťnej udalosti,
- iii. dať Unionu všetky vysvetlenia a dovoliť mu vykonať vyšetrovania potrebné na zistenie okolností rozhodujúcich pre jeho povinnosť poskytnúť poisťné plnenie a predložiť Unionu požadované písomnosti, nevyhnutné pre likvidáciu poisťnej udalosti,
- iv. pokiaľ nie je poisťná udalosť, prípadne ňou vzniknutá škoda vyšetrená, nezmeniť stav poškodenej poisťenej veci bez vedomia Unionu. To však neplatí, ak je taká zmena nutná, aby sa zabránilo vzniku ďalšej škody alebo aby sa škoda nezväčšila. Ďalej je poisťený povinný uschovať poškodené alebo zničené veci alebo ich súčasti, pokiaľ Union alebo ním poverené osoby nevykonajú ich obhliadku alebo nedajú písomný súhlas na ich zničenie,
- v. vyžiadať si predchádzajúci písomný súhlas Unionu na opravu poškodenej poisťenej veci. Pokiaľ sa k písomnému návrhu na opravu veci Union nevyjadrí v lehote jedného týždňa od doručenia písomnej žiadosti, môže poisťený tak urobiť aj bez súhlasu Unionu,
- vi. oznámiť bez zbytočného odkladu príslušným orgánom polície poisťnú udalosť, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo pokusu oň,
- vii. zabezpečiť voči inému právo na náhradu škody spôsobenej poisťnou udalosťou,
- viii. oznámiť Unionu písomne bez zbytočného odkladu, že poškodený proti poisťnému uplatnil právo na náhradu škody, ktorú má nahradiť Union a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej

výške; ak poškodený uplatnil právo na náhradu škody na súde alebo na inom príslušnom orgáne, umožniť Unionu zúčastniť sa konania, príp. vstúpiť do konania ako vedľajší účastník,

- ix. oznámiť Unionu bez zbytočného odkladu, že v súvislosti so vzniknutou škodou sa začalo trestné konanie proti poisťnému, oznámiť meno a sídlo obhajcu, ktorého si zvolil a zabezpečiť, aby bol Union informovaný o priebehu a výsledku tohto konania,
 - x. konaní o náhrade škody, ktorú má Union nahradiť, postupovať v súlade s pokynmi Unionu, neuznať ani neusporiadať akýkoľvek nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho súhlasu Unionu.
- 2. V poisťnej zmluve sa Union a poisťený môžu dohodnúť na ďalších povinnostiach poisťenej.
 - 3. Ak poisťený vedome porušil povinnosti uvedené v ods. 1 tohto článku alebo v poisťnej zmluve a toto porušenie malo vplyv na vznik poisťnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poisťnej udalosti, je Union oprávnený znížiť poisťné plnenie z poisťnej zmluvy podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť. Ak bolo porušenie povinností poisťenej zistené po výplate poisťného plnenia, má Union právo na vrátenie tej časti poisťného plnenia, ktorú by nevyplatil, pokiaľ by sa o porušení povinností dozvedel pred jeho výplatou.
 - 4. Ak poruší poisťený povinnosti uvedené v ods. 1 tohto článku alebo v poisťnej zmluve a tým spôsobí zvýšenie nákladov Unionu na zisťovanie rozsahu následkov poisťnej udalosti, má Union voči nemu právo na náhradu súm vo výške takto vzniknutých zvýšených nákladov. Tieto náklady sa odpočítajú od poisťného plnenia.

Článok 22

Povinnosti Unionu

Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je Union povinný:

- a) prerokovať s poisťným výsledky vyšetrovania, vykonaného v záujme zistenia rozsahu a výšky poisťného plnenia alebo mu ich oznámiť,
- b) umožniť poisťnému nahliadnúť do dokladov, ktoré v priebehu vyšetrovania jeho poisťnej udalosti získal. Poisťený má právo vyhotoviť si na vlastné náklady kópie alebo odpisy z týchto dokladov,
- c) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa týkajú poistenia a ktoré sa dozvie pri uzavieraní poistenia, pri jeho správe a pri likvidácii poisťných udalostí; to neplatí

vtedy, ak je zákonom uložené alebo povolené poskytnutie informácie a v prípadoch, keď poistený dá súhlas na poskytnutie informácie.

Článok 23

Spoluúčasť

V poistnej zmluve je možné dohodnúť sumu, ktorou sa bude poistený podieľať na poistnom plnení pri každej poistnej udalosti (spoluúčasť). V prípade, ak výška škody neprevýši výšku spoluúčasti, nie je Union povinný poskytnúť poistné plnenie. Union odpočíta sumu dohodnutej spoluúčasti zo sumy poistného plnenia.

Článok 24

Výplata poistného plnenia

1. Ak vzniklo právo na poistné plnenie, je Union povinný poskytnúť ho do 15 dní po skončení vyšetrenia poistnej udalosti potrebného na zistenie rozsahu povinnosti Unionu plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu a považuje sa za skončené vtedy, keď Union oznámil poistenému výšku poistného plnenia alebo jeho zamietnutie. Ak o náhrade škody rozhoduje súd alebo iný oprávnený orgán, je Union povinný poskytnúť poistné plnenie podľa jeho rozhodnutia až dňom, keď toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.
2. Ak nie je možné vyšetrenie ukončiť do 1 mesiaca od oznámenia poistnej udalosti, je Union povinný na písomné požiadanie poisteného vyplatiť primeraný preddavok.

Článok 25

Prechod práv

1. Ak poistenému vzniklo proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na Union, a to až do výšky plnenia, ktoré mu Union poskytol.
2. Ak poistený nezabezpečí Unionu právo na náhradu škody voči inému alebo inak zmarí možnosť uplatnenia tohto práva, má Union voči nemu právo na náhradu súm, ktoré pre takéto porušenie nemohol uplatniť, až do výšky vyplateného poistného plnenia.

Článok 26

Ochrana osobných údajov

Poistník a poistený (ďalej len "dotknuté osoby") vyhlasujú, že boli pred uzavretím poistnej zmluvy oboznámení o podmienkach a rozsahu spracúvania poskytnutých osobných údajov a to najmä, že:

- prevádzkovateľom informačného systému je Union a sprostredkovateľom je osoba

uvedená poistnej zmluve ako sprostredkovateľ,

- účelom spracúvania osobných údajov je vykonávanie poistovacej činnosti podľa Zákona č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) a tiež ponuka produktov a s nimi súvisiacich služieb (realizovaná Unionom alebo jeho zmluvnými partnermi určenými na tento účel),
- osobné údaje, pri ktorých nie je vyznačená ich nepovinnosť, sú povinnými údajmi v zmysle zákona o poisťovníctve a Občianskeho zákonníka a ich poskytnutie je podmienkou uzavretia poistnej zmluvy, osobné údaje budú sprístupnené audítorom, daňovým a aj iným poradcom Unionu,
- osobné údaje budú poskytnuté:
 - a) osobe, ktorá koná za a v prospech Unionu v súvislosti s poskytovaním poistovacích alebo zaistovacích služieb, ako aj osobe, prostredníctvom ktorej osoba konajúca za a v prospech Unionu v súvislosti s poskytovaním poistovacích alebo zaistovacích služieb zabezpečuje výkon týchto činností pre Union, a to za predpokladu, že tieto osoby sa priamo alebo nepriamo, výslovne alebo konkludentne zaviazu ochraňovať a primerane zaobchádzať s poskytnutými osobnými údajmi,
 - b) osobe, ktorá je poverená správou registratúry na základe uzavretej zmluvy s Unionom,
 - c) osobe, ktorá zabezpečuje služby súvisiace s korešpondenciou medzi Unionom a poisteným alebo poistníkom,
 - d) spoločnosti poskytujúcej zaistovacie služby: Munich Re, Mníchov, Nemecká spolková republika, Hannover Re, Hannover, Nemecká spolková republika, SCOR, Paríž, Francúzska republika, a Eureka Re N.V., Tilburg, Holandské kráľovstvo,
 - e) osobe, ktorá koná za a v prospech Unionu v súvislosti s plnením jeho povinností alebo uplatňovaním práv vo vzťahu k dotknutým osobám vyplývajúcich z platných zákonov a tejto zmluvy, a to za predpokladu, že tieto osoby sa priamo alebo nepriamo, výslovne alebo konkludentne zaviazu ochraňovať a primerane zaobchádzať s poskytnutými osobnými údajmi,
 - f) spoločnosti Union zdravotná poisťovňa, a.s. v rozsahu meno, priezvisko, titul, adresa trvalého pobytu, dátum narodenia, kontaktné číslo (telefónne, resp. mobilné číslo, faxové číslo, e-mailová adresa) pre marketingové účely tejto zdravotnej poisťovne; uvedené osobné údaje môžu

byť poskytnuté najdlhšie do konca kalendárneho roka po ukončení platnosti tejto poisťnej zmluvy,

- osobné údaje nebudú zverejnené,
- krajiny cezhraničného toku sú krajiny Európskych spoločenstiev, krajiny pridružené k Európskym spoločenstvám alebo krajiny Európskeho hospodárskeho priestoru.

Práva dotknutých osôb

1. Dotknuté osoby majú právo na základe písomnej žiadosti od Unionu vyžadovať:
 - a) informácie o stave spracúvania svojich osobných údajov v informačnom systéme,
 - b) presné informácie o zdroji, z ktorého Union osobné údaje získal na spracúvanie,
 - c) odpis osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania,
 - d) opravu nesprávnych, neúplných alebo neaktuálnych osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania,
 - e) likvidáciu osobných údajov, ak bol splnený účel ich spracúvania a ak sú predmetom spracúvania úradné doklady obsahujúce osobné údaje, môže požiadať o ich vrátenie,
 - f) likvidáciu osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania, ak došlo k porušeniu zákona.
2. Práva dotknutých osôb je možné obmedziť len podľa bodu 1 písm. d) a e), ak takéto obmedzenie vyplýva z osobitného zákona alebo jeho uplatnením by bola porušená ochrana dotknutých osôb, alebo by boli porušené práva a slobody iných osôb.
3. Dotknuté osoby na základe bezplatnej písomnej žiadosti alebo osobne, ak vec neznesie odklad, majú právo u Unionu kedykoľvek namietat'
 - a) voči spracúvaniu osobných údajov na iné účely ako sú uvedené v tejto časti zmluvy
 - b) a nepodrobiť sa rozhodnutiu Unionu, ktoré by malo pre ne právne účinky alebo významný dosah, ak sa takéto rozhodnutie vydá výlučne na základe úkonov automatizovaného spracúvania osobných údajov. Dotknuté osoby majú právo žiadať Union o preskúmanie vydaného rozhodnutia metódou odlišnou od automatizovanej formy spracúvania, pričom Union je povinný žiadosti vyhovieť a

to tak, že rozhodujúcu úlohu pri preskúmaní rozhodnutia budú mať zamestnanci Unionu. O spôsobe preskúmania a výsledku zistenia Union informuje dotknuté osoby v lehote do 30 dní od prijatia žiadosti.

4. Dotknuté osoby majú právo nesúhlasiť s rozhodnutím Unionu vykonať cezhraničný prenos osobných údajov do krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie a nezaručujú primeranú úroveň ich ochrany. Ak sa Union rozhodne vykonať prenos osobných údajov až po ich získaní, oznámi dôvod svojho rozhodnutia dotknutej osobe pred ich prenosom. Prenos osobných údajov je možné vykonať len po prijatí písomného súhlasu dotknutých osôb.
5. Dotknuté osoby majú právo pri podozrení, že ich osobné údaje sú spracúvané neoprávnene, podať oznámenie Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky.
6. Ak poistený nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu podľa Občianskeho zákonníka, jeho práva môže uplatniť zákonný zástupca.
7. Ak niektorá z dotknutých osôb nežije, jej práva podľa zákona o ochrane osobných údajov môže uplatniť osoba blízka v zmysle Občianskeho zákonníka.
8. Dotknuté osoby majú právo požiadať o preukázanie totožnosti osoby poverenej získavaním osobných údajov.

Článok 27

Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení čl. 1 až 25 VPPSM sa možno v poisťnej zmluve odchýliť.
2. Pre doručovanie písomných dokumentov platí, že povinnosť doručiť písomnosť je splnená dňom, keď ju adresát prevezme, odmietne prevziať alebo dňom, keď ju pošta vrátila odosielajúcej strane ako nedoručenú. Písomnosti sa doručujú na poslednú písomne oznámenú adresu.
3. Tieto VPPSM boli schválené predstavenstvom Union poisťovňa, a.s. Bratislava dňa 17.03.2009 (zápisnica č. 2009/10), nadobúdajú účinnosť dňa 01.04.2009 a sú súčasťou poisťnej zmluvy.